

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Robert Stefanicki

w sprawie z odwołania M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Poznaniu
z udziałem A. M.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym i wysokość podstawy wymiaru składek ,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 28 lutego 2023 r.,
skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z dnia 23 listopada 2021 r., sygn. akt III AUa 387/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od odwołującego się na rzecz organu rentowego
kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów
zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 października 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w Poznaniu stwierdził, że A. M. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik u płatnika M. S., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą L. w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. Od ww. decyzji ZUS [...] Oddział w Poznaniu odwołał się płatnik, zaskarżając decyzję w całości i wnosząc o jej zmianę. Wyrokiem z dnia 14 stycznia 2020 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu VIII Wydział Pracy

i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie oraz zasądził od odwołującego na rzecz pozwanego organu rentowego koszty zastępstwa procesowego.

W wyniku apelacji wniesionej również przez odwołującego Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 23 listopada 2021 r. oddalił apelację i zasądził na rzecz organu rentowego koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym. W ocenie Sądu Apelacyjnego apelacja nie pozostawała zasadna, zaś rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji było prawidłowe. W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy przeprowadził wystarczające dla katerycznego rozstrzygnięcia sprawy postępowanie dowodowe. Sąd Apelacyjny za prawidłowe uznał wnioski Sądu Okręgowego co do tego, że łączący zainteresowaną A. M. z odwołującym M. S. stosunek prawny miał charakter czysto pracowniczy i nie nosił cech współpracy pomiędzy dwoma podmiotami gospodarczymi. W sprawie brak jest bowiem argumentów pozwalających na przyjęcie, że zainteresowana prowadziła działalność gospodarczą oraz, że treść umów zawartych z odwołującym i ich wykonywanie świadczą o świadomej relacji gospodarczej pomiędzy podmiotami ponoszącymi ryzyko gospodarcze. Dokonując analizy cech charakterystycznych dla jednoosobowej działalności gospodarczej, Sąd Apelacyjny stwierdził, że postanowienia umowne oraz sposób wykonywania zawartych umów zaprzeczają temu, aby zainteresowana była w relacjach z odwołującym samodzielnym przedsiębiorcą. Zakres obowiązków A. M. jako kelnerki, określony w załącznikach do umowy nie odpowiadał przedmiotowi działalności, pod jaką A. M. zarejestrowała swoją działalność gospodarczą, a mianowicie przygotowanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (catering). Sposób świadczonej przez A. M. usługi nosił w zasadzie tylko cechę zarobkowości. Jej wynagrodzenie podstawowe nie było uzależnione od wyniku gospodarczego restauracji i w umowie było ustalone w stałej wysokości za godzinę. Usługa nie była wykonywana na własne ryzyko gospodarcze zainteresowanej. W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd pierwszej instancji prawidłowo orzekł, że praca zainteresowanej na rzecz odwołującego miała charakter stosunku pracy, określony przepisem art. 22 k.p. Zakres obowiązków A. M. oraz ich wykonywanie odbywało się w sposób podporządkowany i pod kierownictwem innego pracownika odwołującego (S.G.). Zainteresowana w sposób

ciągly i pod kierownictwem ww. pracownika świadczyła pracę osobiście w oznaczonym miejscu i czasie, za co otrzymywała wynagrodzenie. A. M. wykonywała swoje obowiązki osobiście, w miejscu wyznaczonym przez odwołującego, w dniach i godzinach wyznaczonych grafikiem. Nie było możliwości, aby pracę zainteresowanej mógł wykonać ktoś z zewnątrz, a zastępstwo było możliwe tylko za zgodą pracownika odwołującego (S. G.).

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu II Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 23 listopada 2021 r., wniósł płatnik prowadzący działalność gospodarczą pod firmą L., domagając się przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i uchylecia zaskarżonego orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Poznaniu III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w całości, jak również poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych i przekazanie sprawy do ponownego rozwiązania temu sądowi w innym składzie, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowania oraz o rozpoznanie sprawy również pod nieobecność pełnomocnika skarżącego. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na występujące - na tle niniejszej sprawy - istotne zagadnienie prawne, pytanie prawne wymagające wyjaśnienia dla ukierunkowania praktyki sądowej i rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, w której zagadnienie powstało tj.:

1. czy ustalanie grafiku pracy przez kilku zleceniobiorców, w taki sposób, aby zapewnić zleceniodawcy ciągłość w wykonywaniu zlecenia (bez ingerencji zleceniodawcy i osób przez niego zatrudnionych) należy uznać za wykonywanie pracy w ramach zatrudnienia pracowniczego?
2. czy konieczność poinformowania zleceniodawcy o ewentualnym zastępstwie, zleceniobiorcy - kelnera, przez osobę trzecią, przesądza o występowaniu cech podporządkowania pracowniczego ze stosunku pracy?

Zdaniem skarżącego istotne dla podjęcia prawidłowych rozważań prawnych jest także sprecyzowanie stanowiska czy zawarcie umowy ze stosunku cywilnoprawnego, który nie jest sprzeczny z prawem stanowi obejścia ustawy w rozumieniu art. 58 § 1 k.c.?

Organ rentowy w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o odmowę

przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie od odwołującego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym w wysokości trzykrotności stawki przewidzianej według norm przepisanych ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej na zasadzie art. 398¹⁴ k.p.c. i zasądzenie od odwołującego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym w wysokości czterokrotności stawki przewidzianej według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej został oparty na przesłance występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.).

W świetle utrwalonego orzecznictwa, powołując się na przesłankę występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., skarżący powinien mieć na uwadze, że wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51; z dnia 10 stycznia 2012 r., I UK 305/11, LEX nr 1215784; z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z dnia 10 września 2014 r., I CSK 729/13, LEX nr 1532950, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, LEX nr 1622307; z dnia 14 kwietnia 2015 r., II PK 217/14, LEX nr 678073; z dnia 28 października 2015 r., I PK 17/15, LEX nr 2021940; z dnia 14 stycznia 2016 r., II CSK 382/15, LEX nr 2090999). Ponadto przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter

rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć jednocześnie charakter uniwersalny, przez co należy rozumieć, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzyganiu innych podobnych spraw. Jednocześnie obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Sformułowanie zagadnienia powinno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego. Nie spełnia zatem określonego w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymagania sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w sposób ogólny i nieprecyzyjny, a zwłaszcza ograniczenie się do samego postawienia pytania, bez odniesienia się do problemów interpretacyjnych przepisów (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451 i z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538). Problem przedstawiony jako istotne zagadnienie prawne nie może też sprowadzać się do zwykłej wykładni i stosowania prawa (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 marca 2009 r., III UK 90/08, LEX nr 707909, oraz z dnia 8 września 2008 r., III UK 55/08, niepublikowane) ani sprowadzać się do wątpliwości skarżącego odnośnie do prawidłowości rozstrzygnięcia w jego indywidualnej sprawie.

Zagadnienie prawne przedstawione w przedmiotowej sprawie nie koresponduje z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Po pierwsze dlatego, że aspekt ustalania grafiku pracy przez kilku zleceniobiorców, w taki sposób, aby zapewnić zleceniodawcy ciągłość w wykonywaniu zlecenia (bez ingerencji zleceniodawcy i osób przez niego zatrudnionych) należy do ustaleń faktycznych, a skarżący formułując zagadnienie prawne, w istocie zmierza do podważenia kluczowych

faktów uznanych za miarodajne w rozpoznawanej sprawie. Intencyjność ta utrudnia uznanie zagadnienia za istotne, czyli zmierzające do wyjaśnienia ważnych i kontrowersyjnych kwestii jurydycznych. Spostrzeżenie to staje się zrozumiałe, jeśli weźmie się pod uwagę, że skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia wnoszonym w konkretnej, indywidualnej sprawie zakończonej wydaniem prawomocnego wyroku, wobec czego argumenty za potrzebą rozpoznania tak rozumianego środka zaskarżenia przedstawione we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie mogą być oderwane od podstawy faktycznej i prawnej orzeczenia objętego skargą. Skoro Sąd drugiej instancji przesądził, że praca A. M. na rzecz płatnika nie była wykonywana w ramach działalności gospodarczej, a miała charakter stosunku pracy, określony przepisem art. 22 k.p., to rozważania prawne na temat ustalania grafiku pracy przez kilku zleceniobiorców, czy też konieczność poinformowania zleceniodawcy o ewentualnym zastępstwie, zleceniobiorcy - kelnera, przez osobę trzecią wprawdzie posiadają walor abstrakcyjny (konieczny przy zagadnieniu prawnym), jednak abstrahują od realiów faktycznych. Biorąc pod uwagę funkcje stawiane skardze kasacyjnej, a przede wszystkim zdominowanie jej roli interesem publicznym, przejawiające się w przypadku przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. w dążeniu do wyjaśnienia nowych albo kontrowersyjnych instytucji prawnych, zrozumiałe staje się, że Sąd Najwyższy nie powinien przyjmować do rozpoznania skargi kasacyjnej poddającej pod rozwałę zagadnienie prawne, w sytuacji, gdy zostało ono w orzecznictwie wyczerpująco i jednolicie wyjaśnione. W takim przypadku zagadnienie prawne nie charakteryzuje się „istotnością”, czyli nie jest doniosłe dla praktyki stosowania prawa, jak również nie wpływa na rozwój określonych instytucji prawnych. W rozpoznawanej sprawie sformułowane przez skarżącą zagadnienia nie spełniają wymogów przedstawionych powyżej, a odnoszą się w istocie do zastosowania prawa w konkretnej sprawie. Wówczas jest to jednak ocena wykładni i stosowania prawa w konkretnej sprawie.

Jedynie dla porządku należy wskazać, że zgodnie z art. 22 § 1 k.p., przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania

pracownika za wynagrodzeniem. Z kolei § 1¹ tego artykułu stanowi, że zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy, a według § 1², nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w § 1. Z brzmienia mających zastosowanie w przedmiotowej sprawie przepisów art. 22 § 1, § 1¹ i § 1² k.p. wynika, że zasadnicze znaczenie w procesie sądowego badania, czy dany stosunek prawny jest stosunkiem pracy, ma ustalenie, czy praca wykonywana w ramach badanego stosunku prawnego faktycznie ma cechy wymienione w art. 22 § 1 k.p. Z art. 22 § 1¹ k.p. wynika bowiem, że sąd w pierwszej kolejności bada, czy dana praca jest zatrudnieniem w warunkach określonych w art. 22 § 1 k.p., a art. 22 § 1² k.p. stanowi dla pełnej jasności, że w razie wykonywania pracy w warunkach określonych w §1 tego artykułu nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną. Istotnym sensem regulacji zawartej w § 1¹ i § 1² k.p. jest więc przeniesienie ciężaru badania charakteru stosunku prawnego, w ramach którego praca jest świadczona, z ustalania i wykładni treści umowy zawartej przez strony na ustalenie faktycznych warunków jej wykonywania. Gdy umowa faktycznie jest wykonywana w warunkach wskazujących na stosunek pracy, to takie ustalenie, a nie treść oświadczeń woli złożonych przy jej zawieraniu, decyduje o charakterze łączącego strony stosunku prawnego (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 20 sierpnia 2001 r., I PKN 594/00, OSNP 2003 nr 16, poz. 375; z dnia 3 czerwca 2008 r., I PK 311/07, OSNP 2009 nr 19-20, poz. 258; z dnia 5 maja 2010 r., I PK 8/10, LEX nr 602668; z dnia 24 czerwca 2015 r., II PK 189/14). Co więcej, z orzecznictwa wynika, że sąd może ustalić istnienie stosunku pracy nawet wtedy, gdy strony w dobrej wierze zawierają umowę cywilnoprawną, lecz jej treść lub sposób realizacji odpowiada cechom stosunku pracy (wyżej powołany wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2008 r., I PK 311/07). Ocena, czy strony łączyła umową o pracę, dokonywana jest zatem metodą typologiczną, polegającą na rozpoznaniu i wskazaniu cech przeważających i dominujących w łączącym je stosunku prawnym (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 18 czerwca 1998 r., I PKN 191/98, OSNAPiUS 1999 nr 14, poz. 449; z dnia 14 września 1998 r., I PKN 334/98, OSNAPiUS 1999 nr 20, poz. 646; z dnia 28 października 1998 r., I PKN

416/98, OSNAPiUS 1999 nr 24, poz. 775; z dnia 7 września 1999 r., I PKN 277/99, OSNAPiUS 2001 nr 1, poz. 18; z dnia 25 listopada 2004 r., I PK 42/04, OSNP 2005 nr 14, poz. 209; z dnia 11 października 2005 r., I PK 42/05, OSNP 2006 nr 17-18, poz. 267; z dnia 7 marca 2006 r., I PK 146/05, OSNP 2007 nr 5-6, poz. 67; z dnia 7 października 2007 r., III PK 38/07, LEX nr 560867; z dnia 26 marca 2008 r., I UK 282/07, LEX nr 411051; z dnia 9 lipca 2008 r., I PK 315/07, LEX nr 470956; z dnia 27 maja 2010 r., II PK 354/09, LEX nr 598002; z dnia 4 lutego 2011 r., II PK 82/10, LEX nr 817515; z dnia 6 kwietnia 2011 r., II UK 323/10, LEX nr 885015; z dnia 24 czerwca 2015 r., II PK 189/14, LEX nr 1764808 z glosą aprobowaną S. Kowalskiego, OSP 2016 nr 6, poz. 89; z dnia 18 lutego 2016 r., II PK 352/14, LEX nr 2004192; z dnia 13 kwietnia 2016 r., II PK 81/15, LEX nr 2026397; z dnia 17 maja 2016 r., I PK 139/15, LEX nr 2057610; z dnia 2 października 2018 r., I PK 127/17, LEX nr 2561068). W uzasadnieniu wyroku z dnia 13 kwietnia 2016 r., II PK 81/15 (LEX nr 2026397), Sąd Najwyższy uwypuklił, że art. 22 § 1¹ k.p. nie narusza linii granicznej oddzielającej sferę właściwą dla umowy o pracę od zakresu umów cywilnoprawnych. Strony same wybierają rodzaj umowy, decydując się jednocześnie na odmienny reżim prawny będący konsekwencją takiego wyboru, warunkiem jest jednak przestrzeganie autonomicznych wzorców normatywnych (pracowniczego albo cywilnoprawnego). Jednoznacznie zasadę tę podkreślił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 czerwca 1998 r., I PKN 170/98, (OSNAPiUS 1999 nr 11, poz. 369) stwierdzając, że treść art. 22 § 1¹ k.p. i art. 11 k.p. nie ma na celu przełamywania zasady *pacta sunt servanda*, a jedynie stanowi ochronę osoby, która świadcząc pracę faktycznie w warunkach umowy o pracę, została pozbawiona przez swego pracodawcę, wskutek nadużycia ekonomiczno-organizacyjnej przewagi, pracowniczego statusu. W rezultacie należy przyjąć, że art. 22 § 1¹ k.p. koresponduje z art. 353¹ k.c. Obie normy zastrzegają, że zawarty przez strony stosunek prawny musi być pod względem celu i treści zgodny z jego właściwością (naturą). Nadto, oba przepisy nie zawierają ograniczeń co do rodzaju umowy, którą strony mają zawrzeć, pod warunkiem, że będzie ona spełniała przesłanki przewidziane dla danego rodzaju stosunku prawnego. I jak słusznie wskazuje płtnik w uzasadnieniu przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie ma prawnych ograniczeń, co do tego, aby przedsiębiorca dający zlecenie, użył

zarówno miejsce, jak i narzędzia, którymi dysponuje do swobodnego użytku przedsiębiorcy będącego wykonawcą zlecenia. Również zawarcie umowy ze stosunku cywilno-prawnego, który nie jest sprzeczny z prawem, nie stanowi obejścia ustawy w rozumieniu art. 58 § 1 k.c. Takie założenie jest konsekwencją stanowiska, że decydujące znaczenie w procesie rozróżniania charakteru stosunku prawnego łączącego strony ma sposób wykonywania umowy, a w szczególności realizowanie przez kontrahentów - nawet wbrew postanowieniom umownym - tych cech, które charakteryzują umowę o pracę. W rezultacie dla oceny zobowiązania pracowniczego drugoplanowe znaczenie ma nazwa umowy oraz deklarowana w chwili jej zawarcia treść. Ważne jest przede wszystkim, w jaki sposób strony kształtują więź prawną w trakcie jej trwania. Zgodnie z typologiczną metodą klasyfikacji stosunku pracy, przy rozstrzyganiu o kwalifikacji prawnej umowy o świadczenie usług konieczne jest wzięcie pod uwagę całego zespołu cech charakterystycznych, odróżniających umowę o pracę od innych umów oraz rozważenie czy cechy te są przeważające i czy uzasadniają uznanie istnienia stosunku pracy. Przyjmuje się przy tym, że występowanie łącznie wszystkich cech stosunku pracy nie jest konieczne dla uznania odpowiedniej umowy za umowę o pracę, ponieważ brak jednych cech może być wyrównany większą obecnością innych. Do cech charakterystycznych stosunku pracy zalicza się: dobrowolność wykonywania pracy przez pracownika, osobisty charakter świadczenia tej pracy, ciągłość pracy, podporządkowanie pracownika pracodawcy, odpłatność pracy oraz ponoszenie przez pracodawcę wszelkiego ryzyka (osobowego, organizacyjnego i ekonomicznego) związanego z realizacją zobowiązania. W piśmiennictwie prawa pracy największe znaczenie na gruncie typologicznego odróżniania umowy o pracę przypisuje się cechom osobistego świadczenia pracy, podporządkowania pracownika oraz ryzyka pracodawcy (zob. m.in. W. Sanetra, *Struktura i granice stosunku pracy a jego charakter prawny* [w:] *System Prawa Pracy. Tom II. Indywidualne prawo pracy. Część ogólna*, red. K.W. Baran, G. Goździewicz, Warszawa 2017., T. Duraj, *Ewolucja pracowniczego podporządkowania jako cechy konstrukcyjnej stosunku pracy w świetle przepisów prawa pracy*, *Studia Iuridica Lublinensia* 2015, nr 3, s. 159-180, A. Dubowik, *Podporządkowanie w umownym zatrudnieniu cywilnoprawnym*, *PiZS* 2019, nr 1, s. 17-27).

Skoro w świetle art. 22 § 1, § 1¹ i § 1² k.p., pierwszorzędne znaczenie dla oceny charakteru zatrudnienia ma nie tyle treść zawartej między stronami umowy, ile sposób jej wykonywania, to wypada zauważyć, że w trakcie okresu realizacji łączących strony umów, co wynika z ustalonego stanu faktycznego - którym Sąd Najwyższy jest związany z mocy art. 398¹³ § 2 k.p.c. – godziny pracy A. M. były ustalane według grafiku, któremu nie mogła się ona sprzeciwić i który sporządzany był przez dyrektora S. G. Poza tym - jak wynika z ustaleń faktycznych - nie było możliwości, by pracę zainteresowanej mógł wykonać ktoś z zewnątrz, przede wszystkim z uwagi na brak znajomości programu POS, dotyczącego obsługi gości i menu, który był wykorzystywany u płatnika składek. W przypadku, gdy A. M. nie mogła przyjść do pracy, to zastępowała ją koleżanka D. M., która pracowała na tożsamym stanowisku. Zamiana pomiędzy ubezpieczoną a D. M., co do pracy w dany dzień wynikający z grafiku była możliwa po uzyskaniu zgody S. G.. Zarówno A. M., jak i D. M. mogła zastąpić i zastępowała w przypadku ich nieobecności tylko S. G. Zatem, przekonanie Sądów obu instancji o występowaniu w badanym stosunku prawnym cechy podporządkowania oraz osobistego świadczenia pracy jest całkowicie zasadne i pozostaje zgodne z ugruntowanym w tym zakresie stanowiskiem judykatury (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2022 r., I PSK 214/21, LEX nr 3340973 oraz wyrok Sądu Najwyższego z 23 czerwca 2021 r., I PSKP 18/21, LEX nr 3223823).

Tym samym zagadnienia prawne poddane pod rozagę przez płatnika w uzasadnieniu przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozostają istotne, czyli nie doprowadzą do rozwoju prawa. W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (postanowienia niepubl. Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, 14 lipca 2022 r., I CSK 2640/22). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa oraz jednolitości orzecznictwa, a także prawidłowej wykładni, jak również w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji

sądowej. Można na nie trafnie odpowiedzieć bez konieczności przeprowadzania szczegółowej analizy, a przede wszystkim bez angażowania Sądu Najwyższego.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie reguły z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.